

SABIMA kartleggingsnotat 4-2015

Kartlegging av sopp på Fjøløy, Rennesøy kommune, Bore og Rege, Klepp kommune, Rogaland

Av Kari Blikra

Kartlegging av sopp på Fjøløy, Bore og Rege

Emneord: Kartlegging, Beitemark, Strandeng, Vokssopper, Jordtunger, Rødsporer

Helga 3. - 4. oktober 2015 arrangerte Jærsoppen kartleggingsturer til Fjøløy, Bore og Rege. Per Fadnes var invitert til å være med som veileder og fokus var beitemarksopper.

Programmet var som følger:

Lørdag:

10:00 - 12:00 Vi møttes på Fjøløy og kartla området. Det ble fokusert på å notere koordinater og informasjon om voksested.

13:30 - 17:00 Bestemmelse, mikroskopering og registrering av sopp på Arkeologisk Museum i Stavanger.

Det var fem deltakere på kartlegging. I tillegg tre deltakere på turen rundt Fjøløy.

Søndag:

10:30 - 14:00 Tur til Bore og Rege. Bestemmelse av sopp og gjennomgang av funn i feltet. Det var fire deltakere.

I 2013 og 2014 har vi hatt nyttige kurs der flere av våre medlemmer har lært å registrere funn i artsobservasjoner.no. Foreningen har som målsetning at flere av medlemmene skal bli aktive kartleggere. Etter kurset ble det opprettet et formål, «Jærsoppen», og meningen er at de som registrerer for Jærsoppen skal bruke det formålet.

Vår målsetning er å følge opp Fjøløy som område, og kartlegge sopp der over flere år. Vi begynte med det i 2013 og fant fort ut at vi kom til kort når det gjelder kunnskap om beitemarksopper. Vi arrangerte derfor kurs om vokssopper i 2014. I 2015 planla vi et enklere opplegg fokusert på kartlegging og hjelp fra Per Fadnes til å bestemme soppene. Han stilte med stor kunnskap og mikroskop.

Kursdeltakerne var svært motivert for å lære nye sopper og få mer innsikt i hvordan mikroskopet kan brukes for å bestemme sopp. Flere av soppene vi fant kunne ikke bestemmes uten mikroskopering. Kvaliteten på kartleggingen ble derfor betraktelig heva ved hjelp av Per Fadnes.

Hva ble funnet?

Det ble i hovedsak funnet vokssopper *Hygrocybe* 16 arter, jordtunger *Geoglossum* fire arter og rødsporer *Entoloma* sju arter. Dette er typiske arter både for beitemark og strandeng. Flere av artene ble funnet på to eller tre av områdene vi undersøkte. Følgende arter er registrert i www.artsobservasjoner.no med formål: «Jærsoppen». Noe registrering gjenstår men de fleste artene er nå registrert med minst en lokalitet. Bilder blir lastet opp i artsobservasjoner.no etter hvert og noen belegg vil bli sendt inn.

Artsliste sopp (43) Antall funn

- dynejordtunge** *Geoglossum cookeanum* Nannf.
skjelljordtunge *Geoglossum fallax* Dur.
sleip jordtunge *Geoglossum glutinosum* Pers. ex Fr.
brunsvart jordtunge *Geoglossum umbratile* Sacc.
vranglodnetunge *Trichoglossum walteri* (Berk. ex Cooke) Dur.
svartlodnetunge *Trichoglossum hirsutum* (Pers. : Fr.) Boud.
rød åmeklubbe *Cordyceps militaris* (Fr.) Link
hvit køllesopp *Clavaria falcata* Pers.: Fr.
gul småfingersopp *Clavulinopsis corniculata* (Fr.) Corner
gul småkøllesopp *Clavulinopsis helvola* (Pers. : Fr.) Corner
blektuppet småkøllesopp *Clavulinopsis luteoalba* (Rea) Corner
ravnerødspore *Entoloma corvinum* (Kühner) Noordel.
blårandrødspore *Entoloma caesiocinctum* (Kühner) Noordel.
stjernesporet rødspore *Entoloma conferendum* (Britzelm.) Noordel.
vorterødspore *Entoloma papillatum* (Bres.) Dennis
silkerødspore *Entoloma sericellum* (Fr. : Fr.) P. Kumm.
beiterødspore *Entoloma sericeum* (Quél.) Quél.
mørktannet rødspore *Entoloma serrulatum* (Fr. : Fr.) Hesler
stor væpnerhatt *Rhodocybe gemina* (Fr.) Kuyper & Noordel.
sitronkragesopp *Stropharia semiglobata* (Batsch : Fr.) Quél.
hvit anistraktsopp *Clitocybe fragrans* (With. : Fr.) P. Kumm.
flammevokssopp *Hygrocybe intermedia* (Pass.) Fayod
rød honningvokssopp *Hygrocybe splendidissima* (P.D. Orton) M.M. Moser
limvokssopp *Hygrocybe glutinipes* (J.E. Lange) Haller ss. Kühner
skjør vokssopp *Hygrocybe ceracea* (Wulfen : Fr.) P. Karst.
gul vokssopp *Hygrocybe chlorophana* (Fr.) P. Karst.
mønjevokssopp *Hygrocybe coccinea* (Fr.) P. Kumm.
kjeglevokssopp *Hygrocybe conica* (Scop. : Fr.) P. Kumm.
brunfnokket vokssopp *Hygrocybe helobia* (Arnolds) M.M. Moser

grå vokssopp *Hygrocybe irrigata* (Pers. : Fr.) Bon
seig vokssopp *Hygrocybe laeta* (Pers. : Fr.) P. Karst.
engvokssopp *Hygrocybe pratensis* (Pers. : Fr.) Murrill
honningvokssopp *Hygrocybe reidii* Kühner
krittvokssopp *Hygrocybe virginea* (Wulfen : Fr.) P.D. Orton & Watling
spiss vokssopp *Hygrocybe acutoconica* (Clem.) Singer
kantarellvokssopp *Hygrocybe cantharellus* (Schwein.) Murrill
papegøyevokssopp *Hygrocybe psittacina* (Fr.) P. Karst.
brunkanthette *Mycena olivaceomarginata* (Masse) Massee
rosa fagerhatt *Rugosomyces carneus* (Bull.: Fr.) Bon
okergul grynhatt *Cystoderma amianthinum* (Scop.) Konrad & Maubl.
sandrøyksopp *Lycoperdon lividum* Pers.
vorterøyksopp *Lycoperdon perlatum* Pers. : Pers.
gul nålehatt *Rickenella fibula* (Bull. : Fr.) Raithelh.

Lørdagsturen til Fjøløy

Været var flott og det var en del sopp å finne. Av sjeldne arter fant vi vranglodnetunge og rød honningvokssopp som har rødlistekategori VU (sårbar) og ravnerødspore som har rødlistekategori NT (nær truet).

Bestemmelsesarbeidet foregikk på Arkeologisk Museum i Stavanger. Bøker og mikroskop ble aktivt brukt.

Et utvalg av artene på en improvisert utstilling.

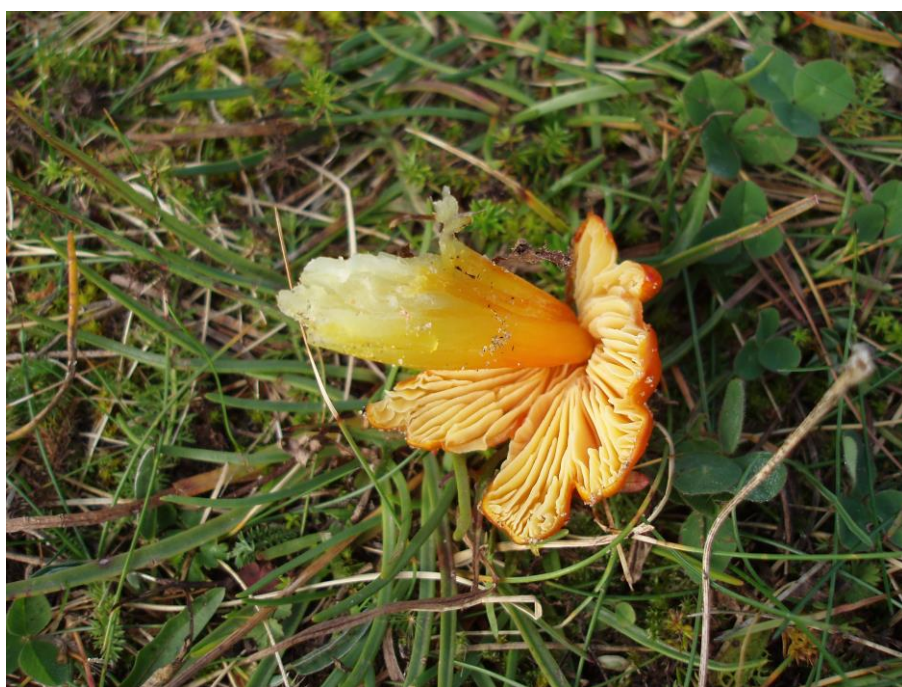
Søndagen gikk turen først til Bore

På strandenga fant vi mange av de samme artene som i beitemarka. Av sjeldne arter fant vi dynejordtunge som har rødlistekategori NT og flammevokssopp som har rødlistekategori VU.

Dynejordtunger.

Vi fant også flere vokssopper som ble bestemt og gjennomgått med turdeltakerne.

Spiss vokssopp.

Så gikk turen videre til Rege

Der fant vi i hovedsak samme arter som vi hadde funnet tidligere. Blant annet kantarellvokssopp.

Kantarellvokssopp.

Oppsummering

Vi har nå fått kartlagt flere nye arter på Fjøløy og deltakerne har blitt kjent med flere arter som de ikke kjente fra før. Viktige kjennetegn ble gjennomgått og vi fikk se en del av kjennetegna som bare vises i mikroskop.

For videre lesing vil vi henvise til nettsida til Per Fadnes:

<http://ans.hsh.no/home/pf/frontpage/>

Turene ga oss muligheten til å bli kjent med en del av artene i praksis, og flere sjeldne sopper ble funnet.

Alle ga uttrykk for at de var fornøyde, og vi håper det inspirerer til å drive mer kartlegging på egen hånd. Flere funn vil bli registrert i etterkant og blant dem kan det være flere nye arter. Det er bare å søke i artsobservasjoner.no på funn gjort i Rogaland helga 3. – 4. oktober.